

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

(NR 323)

z dnia 26 czerwca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 323)

26 czerwca 2019 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Jarosława Sachajki (Kukiz15)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. (druk nr 3490) wraz z Analizą wykonania budżetu i założeń polityki pieniężnej w 2018 r. Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 3539) w zakresie:

- 1) części budżetowej 32 – Rolnictwo:**
  - a) dochody i wydatki,**
  - b) wynagrodzenie w państwowych jednostkach budżetowych,**
  - c) dotacje podmiotowe i celowe;**
- 2) części budżetowej 33 – Rozwój wsi:**
  - a) dochody i wydatki,**
  - b) wynagrodzenie w państwowych jednostkach budżetowych,**
  - c) dotacje podmiotowe i celowe;**
- 3) części budżetowej 35 – Rynki rolne:**
  - a) dochody i wydatki,**
  - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,**
- 4) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji: 7, 8, 12, 32, 35, 50 i 81;**
- 5) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo:**
  - a) dochody i wydatki,**
  - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,**
  - c) dotacje podmiotowe;**
- 6) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów;**
- 7) dotacji przedmiotowych i podmiotowych,**
- 8) programów wieloletnich w układzie zadaniowym,**
- 9) agencji wykonawczych:**
  - a) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,**
  - b) Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa,**
  - c) Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych,**
  - d) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa;**
- 10) państwowych osób prawnych:**
  - a) Polski Klub Wyścigów Konnych,**

- b) Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,
- c) Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- d) Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- e) Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- f) Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- g) Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- h) Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- i) Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- j) Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- k) Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- l) Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- m) Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- n) Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- o) Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- p) Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- q) Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- r) Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Rafał Romanowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Szymborski** zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Waldemar Wojnicz** dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Barbara Styczeń** zastępca dyrektora Departamentu Instytucji Płatniczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Tadeusz Łaczyński** zastępca głównego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, **Małgorzata Gośniowska-Kola** zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, **Maria Leroch** główny księgowy KOWR, **Jarosław Zimniak** zastępca dyrektora ds. finansowych – główny księgowy Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych COBORU, **prof. dr hab. Andrzej Kowalski** dyrektor Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, **Andrzej Batorski** zastępca dyrektora Departamentu Gospodarowania Zasobem KOWR, **Barbara Milka** dyrektor Biura Budżetowo-Rachunkowego Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, **Jacek Węsierski** dyrektor i **Katarzyna Boczek** zastępca dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, **Sławomir Piotrowski** dyrektor Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego wraz ze współpracownikami, **Tadeusz Markowski** zastępca dyrektora Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepietowie, **Grzegorz Anczewski** doradca w Biurze Krajowej Rady Izb Rolniczych, **Jacek Podgórski** dyrektor Instytutu Gospodarki Rolnej, **Marcin Bustowski** przewodniczący Związku Zawodowego Rolników Rzeczpospolitej „Solidarni” oraz **Aleksander Zaręba** członek NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Jasińska i Magdalena Kowalska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Witam państwa posłów, pana ministra oraz gości.

Stwierdzam kworum.

W porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia mamy następujące punkty. Punkt pierwszy: rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. (jest to druk nr 3490) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (jest to druk nr 3539) w zakresie czę-

ści budżetowych 32, 35, 33, 83 i 85, dotyczących rolnictwa. A także mamy drugi punkt: sprawy różne.

O przedstawienie sprawozdania z wykonania budżetu dotyczącego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi poproszę na początek pana ministra a później pana naczelnika, czy dyrektora, z Najwyższej Izby Kontroli.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rafał Romanowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pragnę przedstawić informację o dochodach i wydatkach z budżetu państwa i ze środków europejskich w 2018 r. na rolnictwo, rozwój wsi oraz na rynki rolne, czyli są to działy ministra właściwego do spraw rolnictwa i rozwoju wsi.

Ogółem dochody Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2018 r. były zrealizowane w kwocie 1 068 550 tys. zł, to jest 705% planu. W poszczególnych częściach budżetowych dochody zostały wykonane w następujących wielkościach: w części 32 – Rolnictwo uzyskano dochody w kwocie 48 504 tys. zł, to jest 138% planu, w części 33 – Rozwój wsi dochody osiągnięto w kwocie 1 019 520 tys. zł, to jest 878% planu, w części 35 – Rynki rolne odnotowano dochody w kwocie 526 tys. zł, to jest 173,6% planu.

Główne źródła dochodów w części 32 – Rolnictwo stanowiły opłaty za:

- czynności kontrolne wykonywane przez graniczne inspektoraty weterynarii, opłaty pobierane przez Krajową Stację Chemiczno-Rolniczą, związane z agrochemiczną obsługą rolnictwa wynikającą z ustawy o nawozach i nawożeniu;

- wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa – Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi,

- opłaty za zezwolenia na sprowadzenie i rejestrację środków ochrony roślin oraz substancji aktywnych, pobierane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

- wpływy z tytułu usług wykonywanych przez Laboratorium Oceny Mleka Laboratorium Referencyjne w Parzniewie oraz

- opłaty dotyczące badania odmian i prowadzenia rejestru odmian, pobierane przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych.

W części 33 – Rozwój wsi główne źródła dochodów stanowiły:

- grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych, głównie z tytułu opłaty specjalnej za przekroczenie krajowej kwoty dostaw w ramach mechanizmu Kwotowanie Produkcji Mleka w roku kwotowym 2014-2015;

- wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystywanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystywanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami, głównie dotacji przeznaczonej na Wspólną Politykę Rolną;

- wpływy do budżetu nadwyżki środków finansowych agencji wykonawczej, to jest Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa;

- wpływy z różnych dochodów, głównie z tytułu rozliczenia zobowiązań Zasobu Właściwości Rolnej Skarbu Państwa wobec budżetu państwa za rok 2017 oraz

- wpływy z dywidendy.

W części 35 – Rynki rolne główne źródła dochodów stanowiły:

- opłata za egzaminy kwalifikacyjne na rzeczoznawcę i na inspektora rolnictwa ekologicznego,

- opłaty za czynności związane z poświadczaniem certyfikatów na mleko,

- opłaty za przeprowadzenie badań laboratoryjnych,

- opłaty za oceny jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych,

- dochody z kar wymierzonych jednostkom certyfikującym oraz

- wpływy z tytułu kar wynikających z umów.

W 2018 r., ze środków budżetu krajowego, w częściach budżetowych będących w dyspozycji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wydatkowanym zostało 6 972 200 tys. zł, to jest 86,2% planu po zmianach w poszczególnych częściach budżetowych. W części 32 – Rolnictwo to jest 1 207 420 tys. zł, co wynosi 90,3% planu po zmianach, w części 33 – Rozwój wsi wydatki stanowiły 5 725 003 tys. zł, to jest 85,3% planu po zmianach,

wydatki w części 35 – Rynki rolne zostały zrealizowane w kwocie 39 777 tys. zł, to jest 95,6% planu po zmianach.

Powyższe wydatki zostały uzupełnione środkami z budżetu wojewodów w kwocie 2 295 544 tys. zł i środkami z budżetu unijnego, wydatkowanymi w 2018 r. w łącznej kwocie 19 398 382 tys. zł na finansowanie płatności bezpośrednich oraz programów i mechanizmów unijnych. Wydatki z budżetu środków europejskich oraz wydatki z budżetu krajowego, zrealizowane w częściach budżetowych będących w dyspozycji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi i wojewodów w zakresie rolnictwa, rynków rolnych i rozwoju wsi w łącznej kwocie 28 917 768 tys. zł, umożliwiły realizację zadań planowanych na 2018 r.

Część 32 – Rolnictwo, wydatki. W planie po zmianach na 2018 r. w części 32 – Rolnictwo, wydatki określone na kwotę 1 337 754 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 1 207 420 tys. zł, to jest 90,3% planu po zmianach. W tej części budżetowej finansowane są jednostki budżetowe oraz zadania finansowane w formie dotacji przedmiotowych: postęp biologiczny w produkcji roślinnej i postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej, rolnictwo ekologiczne i ochrona roślin lub w formie dotacji celowych, m.in. na dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, 10 programów wieloletnich FADN (System Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych).

Niepełne wykonanie planu spowodowane było głównie niewykorzystaniem w całości zaplanowanych wydatków na:

- rolnictwo ekologiczne,
- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego,
- dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich,
- działalność badawczo-rozwojową oraz
- realizację pomocy technicznej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Zatrudnienie i wynagrodzenie. Przeciętne zatrudnienie w części 32 – Rolnictwo w 2018 r. wyniosło 3866 osób, bez COBORU i Centralnej Biblioteki Rolniczej. Łączne wydatki na wynagrodzenia wyniosły 239 715 tys. zł (bez COBORU i CBR), przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na etat wyniosło 5167 zł.

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej oraz budżet środków europejskich w części 32 – Rolnictwo na współfinansowanie programów z udziałem środków europejskich – wydatkowano 39 253 tys. zł, głównie na pomoc techniczną w kwocie 34 909 tys. zł i 3395 tys. zł na programy realizowane przez szkoły rolnicze, nadzorowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Z budżetu środków europejskich na realizację projektów przez szkoły rolniczego wydatkowano 17 585 tys. zł, to jest 86,51% planu.

Część 33 – Rozwój wsi, wydatki. W planie po zmianach na 2018 r., w części 33 – Rozwój wsi, wydatki określono na kwotę 6 711 621 tys. zł, które zostały zrealizowane w kwocie 5 725 003 tys. zł, to jest 85,3% planu po zmianach. Wydatki w tej części budżetowej przeznaczone były głównie dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, które wykorzystano m.in. na:

- finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu, unieszkodliwienia padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie – 132 900 tys. zł;
- finansowanie zalesień gruntów rolnych – ekwiwalent wypłacono dla 7300 beneficjentów w wysokości 45 000 tys. zł,
- dopłaty krajowe do materiału siewnego – wypłacono 25 376 producentom rolnym dopłaty w kwocie 37 800 tys. zł a pozostałe należności zostały zrealizowane ze środków niewygasających na początku 2019 r.,
- pomoc w ramach rekompensaty za nieprzerwane nieutrzymywanie w gospodarstwie zwierząt z gatunku świnia, objętych programem bioasekuracji – pomoc wypłacono 2065 beneficjentom w wysokości 3700 tys. zł,

- pomoc w formie refundacji wydatków poniesionych przez producentów świń na dostosowanie gospodarstw do wymogów bioasekuracji w utrzymywaniu świń – pomoc wypłacono 5248 beneficjentom w wysokości 24 400 tys. zł,
- pomoc dla producentów świń na wyrównanie dochodów uzyskanych ze sprzedaży świń – udzielono 2058 beneficjentom na kwotę 54 500 tys. zł;
- pomoc w formie dotacji dla producentów rolnych, u których w gospodarstwach rolnych powstały szkody w uprawach rolnych w 2018 r. w wyniku suszy lub powodzi – pomoc wypłacono 184 943 beneficjentom na kwotę 1 395 000 tys. zł a pozostałe należności zostały zrealizowane ze środków niewygasających na początku 2019 r.;
- pomoc finansową dla podatników podatku rolnego, którzy w 2018 r. prowadzili chów lub hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których w 2018 r. wystąpiła susza lub powódź – pomoc udzielono 565 podatnikom podatku rolnego na kwotę 11 100 tys. zł;
- pomoc w formie nieoprocentowanej pożyczki na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych dla producentów świń, którzy utrzymywali świnie na obszarach ASF – zawarto 387 umów na kwotę 63 100 tys. zł.

Zatrudnienie i wynagrodzenia. Przeciętne zatrudnienie w części 33 – Rozwój wsi w 2018 r. wyniosło 103 osoby (bez Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Centrum Doradztwa Rolniczego i wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego). Łączne wydatki na wynagrodzenia (bez ARiMR, KOWR, CDR i WODR) wyniosły 11 075 tys. zł, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na etat wyniosło 8961 zł.

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE oraz budżet środków europejskich ze środków budżetu krajowego na współfinansowanie płatności programów unijnych – wykorzystano w 2018 r. kwotę 2 400 924 tys. zł, w tym przez ARiMR wykorzystano 2 383 637 tys. zł. Z budżetu środków europejskich wykorzystano, w części 33 – Rozwój wsi, 19 380 tys. zł to jest 100% planu po zmianach.

Część 35 – Rynki rolne. Wydatki w planie, po zmianach, na 2018 r. W części 35 – Rynki rolne wydatki określono na kwotę 41 598 tys. zł, wydatki zostały zrealizowane w kwocie 39 777 tys. zł, to jest 95,6% planu po zmianach. Wydatki w tej części budżetowej były głównie przeznaczone dla Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Zatrudnienie i wynagrodzenia. Przeciętne zatrudnienie w części 35 – Rynki rolne w 2018 r. wyniosło 239 osób, łączne wydatki na wynagrodzenia wyniosły 17 640 tys. zł, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na etat wyniosło 6151 zł.

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE oraz budżetu środków europejskich ze środków budżetu krajowego na współfinansowanie programów unijnych zrealizowane przez Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych – wydatkowano środki w kwocie 28 tys. zł.

Wydatki niewygasające z upływem roku 2018. Ponadto w rozporządzeniu Rady Ministrów z 14 grudnia 2018 r. w sprawie budżetu państwa, które w roku 2018 nie wygasają z upływem roku budżetowego oraz zgodnie z art. 29c ustawy z 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2018, zostały ustalone wydatki niewygasające z upływem 2018 r.

W części 32 – Rolnictwo, w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo w kwocie 584 tys. zł, z tego w rozdziale 01032 – Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa w kwocie 150 tys. zł, w rozdziale 01095 – Pozostała działalność – w kwocie 434 tys. zł.

Wydatki niewygasające w części 33 – Rozwój wsi, w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo w kwocie 890 204 tys. zł, z tego w rozdziale 01024 – Działalność Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w kwocie 900 tys. zł a w rozdziale 01027 – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w kwocie 888 304 tys. zł.

Część 85 – Budżety wojewodów. Dochody budżetowe, dochody w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo w ramach budżetu wojewodów wyniosły 372 429 tys. zł. Główną pozycję dochodów stanowiły dochody za czynności urzędowe wykonywane z zakresu nadzoru weterynaryjnego, oceny polowej i laboratoryjnej materiału siewnego oraz opłaty meliora-

cyjne, wnoszone przez rolników indywidualnych z tytułu partycypacji w kosztach związanych z wykonywaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych.

Wydatki budżetowe. W ramach części 85 – Budżety wojewodów wydatki ogółem w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo w 2018 r. zrealizowane zostały w kwocie 2 295 544 tys. zł, to jest 96,6% planu po zmianach. Wydatki budżetowe wojewodów przeznaczone były na wydatki bieżące, w tym m.in. na sfinansowanie działalności statutowej państwowych jednostek budżetowych, wydatki majątkowe oraz współfinansowanie projektów z udziałem budżetu unijnego.

Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję.

Bardzo proszę, Najwyższa Izba Kontroli.

Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli Waldemar Wojnicz:

Dziękuję serdecznie, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, panie ministrze, szanowni państwo, przedstawiam państwu ocenę wykonania budżetu państwa w 2018 r. przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi i dwie agencje rolne, to jest przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa a także ocenę wykonania wydatków budżetowych na rolnictwo i łowiectwo przez wojewodów oraz ocenę rozdysponowania rezerw celowych.

Chciałbym wskazać, przedstawiając ocenę, że jest ona wynikiem kontroli przeprowadzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Podlaskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Szepietowie, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, we wspomnianych agencjach wykonawczych, w Ministerstwie Finansów oraz we wszystkich urzędach wojewódzkich.

Analiza zbiorcza wykonania budżetu państwa, jak również informacje o wynikach wyżej wymienionych kontroli zostały przekazane Sejmowi, w tym Wysokiej Komisji. Kontrola wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich została przeprowadzona zgodnie z ustawą o NIK, a także – z obowiązującymi w NIK standardami kontroli oraz zgodnie z założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa i obszarów zagrożonych korupcją.

Wysoka Komisjo, panie ministrze, NIK pozytywnie ocenił wykonanie budżetu państwa w 2018 r. w częściach, których dysponentem był Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, to jest w części 32 – Rolnictwo, w części 33 – Rozwój wsi oraz w części 35 – Rynki rolne.

Łączne dochody w tych częściach wykonano w kwocie ponad 1 000 000 tys. zł, to jest w kwocie siedmiokrotnie wyższej w stosunku do prognozy, ustalonej w ustawie budżetowej na 2018 r. w wysokości 151 000 tys. zł. Wynikało to głównie z uzyskania ponadplanowych dochodów z KOWR, ze sprzedaży i odpłatnego korzystania z mienia Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Dochody z tego tytułu, stanowiące około 83% dochodów ogółem, wyniosły 890 000 tys. zł i były ośmiokrotnie wyższe od planowanych w kwocie 109 000 tys. zł. W związku z faktem, że wykonanie dochodów z tego tytułu jest istotnie wyższe od dochodów prognozowanych na ten cel już trzeci rok z rzędu, NIK wskazał na potrzebę zwiększenia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nadzoru nad właściwym planowaniem dochodów w jednostkach przez niego nadzorowanych.

Zrealizowane wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich w ramach trzech części, dla których dysponentem był Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wyniosły łącznie 27 300 000 tys. zł i były wyższe od wydatków poniesionych w 2017 r. o prawie 5 000 000 tys. zł ze względu na wyższe wydatki zrealizowane przez ARiMR na PROW 2014-2020 łącznie o 2 800 000 tys. zł oraz pomoc krajową – o 1 900 000 tys. zł. Wydatki budżetu państwa wyniosły 7 900 000 tys. zł a wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 19 400 000 tys. zł.

Chciałbym również zwrócić uwagę, że kwoty wydatków – prezentowane w moim wystąpieniu, jak i w informacjach o wynikach kontroli NIK – obejmują także wydatki, które nie wygasły z końcem roku budżetowego 2018, w łącznej wysokości ponad 891 000 tys. zł. Wydatki niewygasające dotyczyły w szczególności dotacji celowej dla ARiMR w wysokości 881 500 tys. zł, co stanowi 99% wydatków niewygasających. Dotacja

była przeznaczona na wypłatę pomocy krajowej, to jest na dopłaty do materiału siewnego, pomoc dla producentów świń oraz pomoc dla producentów rolnych, poszkodowanych przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne zarówno w 2017 r., jak i w 2018 r. Pomoc nie mogła być zrealizowana z uwagi na wykorzystanie z dniem 7 listopada 2018 r. krajowego limitu pomocy *de minimis*.

Wyższe wydatki z tytułu pomocy krajowej, wypłacanej przez ARiMR, były spowodowane głównie realizacją nowych form pomocy finansowej, w tym przejętych od zniesionej Agencji Rynku Rolnego oraz nowymi zasadami, dotyczącymi refundacji wydatków poniesionych przez producentów świń na bioasekurację, to jest na rozszerzenie obszaru realizacji programu bioasekuracji na cały kraj oraz zwiększenie poziomu dofinansowania kosztów poniesionych przez producentów rolnych z 50% w 2017 r. do 75% w 2018 r.

Dodam, że również mówił o tym dzisiaj minister.

Ponad 94% wydatków w ramach trzech części, to jest 25 700 000 tys. zł, stanowiły środki przekazane dla ARiMR. Środki przeznaczone na realizację płatności dla beneficjentów Wspólnej Polityki Rolnej, to jest na płatności bezpośrednie, na interwencje na rynkach rolnych oraz na PROW 2014-2020. Środki także przekazano na pomoc krajową, na wypłatę pomocy rolnikom poszkodowanym przez suszę i powódź oraz na pokrycie kosztów funkcjonowania agencji restrukturyzacji.

Nie stwierdzono nieprawidłowości przy wykorzystaniu środków z rezerw celowych wydatkowanych w częściach, których dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Z uruchomionych przez Ministra Finansów rezerw celowych w ramach budżetu państwa i budżetu środków europejskich w wysokości 12 400 000 tys. zł, 800 000 tys. zł stało się środkami niewygasającymi. Natomiast wydatkowano 11 500 000 tys. zł, to jest 93% środków, przeznaczając je w szczególności na realizację programów finansowanych z udziałem środków Unii Europejskiej w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.

Pozytywnie oceniono wykorzystanie dotacji celowych, otrzymanych od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi przez Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie oraz Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.

W odniesieniu do systemu sprawozdawczości w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi NIK wydał pozytywną opinię na temat sporządzanych sprawozdań budżetowych i sprawozdań z operacji finansowych.

Pozytywnie zaopiniowano również księgi rachunkowe prowadzone w MRiRW dla części 33 – Rozwój wsi, która to część, zgodnie z założeniami kontroli budżetowej, została wytypowana do badania kontrolnego w tym zakresie.

Wysoka Komisjo, analiza wykonania budżetu wojewodów w zakresie działu Rolnictwo i łowiectwo została przedstawiona w 16 informacjach o wynikach kontroli, opracowanych dla każdego z województw przez właściwą terytorialnie delegaturę NIK. Dochody budżetu państwa działu Rolnictwo i łowiectwo w budżetach wojewodów zostały zrealizowane w łącznej kwocie 372 000 tys. zł, to jest w 106% kwoty planowanej. Głównym źródłem dochodów były wpływy z różnych opłat i usług.

Zrealizowane w tym dziale wydatki budżetu państwa w łącznej kwocie 2 300 000 tys. zł stanowiły blisko 97% planu po zmianach. Wydatki poniesiono głównie na:

- sfinansowanie dotacjami celowymi realizacji przez samorządy zadań bieżących z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami,
- utrzymanie inspekcji weterynaryjnej szczebla wojewódzkiego i powiatowego,
- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz
- badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego.

W realizacji tychże wydatków NIK nie stwierdził istotnych nieprawidłowości.

W 2018 r. nie były planowane w budżetach wojewodów wydatki i nie było wydatków z budżetu środków europejskich w tym dziale.

Wysoka Komisjo, panie ministrze, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planów finansowych przez ARiMR oraz przez KOWR a także planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Plany zostały wykonane prawidłowo. Zgodnie z przeznaczeniem zostały wykorzystane środki finansowe otrzymane z budżetu państwa.

NIK pozytywnie ocenił także wykorzystanie przez ARiMR środków z budżetu UE a także realizację przez KOWR zadań finansowanych z udziałem środków budżetu UE. Wydaliśmy pozytywną opinię na temat sporządzanych sprawozdań budżetowych i sprawozdań z operacji finansowych przez kontrolowane agencje wykonawcze.

Jak już wspomniałem, w zakresie planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, NIK wskazał na potrzebę właściwego planowania dochodów budżetowych z tytułu nadwyżki środków finansowych, przekazywanej na dochody budżetu państwa. Ponadto wobec zidentyfikowanych uchybień w obszarze sporządzania sprawozdań i ewidencji księgowej Zasobu, NIK zwrócił uwagę na konieczność wzmocnienia kontroli zarządczej. Jednocześnie NIK skierował wniosek *de lege ferenda* do Ministra Finansów o uregulowanie kwestii nieobjęcia planem finansowym KOWR środków przeznaczonych na współfinansowanie i finansowanie programu operacyjnego „Pomoc żywnościowa 2014-2020”.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, na zakończenie chciałbym dodać, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 21 czerwca 2019 r. przekazał swoje stanowisko do trzech informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. w części 32 – Rolnictwo, 33 – Rozwój wsi i 35 – Rynki rolne, planu finansowego ARiMR oraz wykorzystania środków z budżetu UE, planów finansowych KOWR i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz realizacji zadań, finansowanych z udziałem środków budżetu UE. Minister poinformował, że wykorzystuje i wykorzystywać będzie przekazywane oceny i uwagi przy realizacji zadań w 2019 r. oraz w kolejnych latach, mając na celu nieustanne doskonalenie i poprawę efektywności swoich działań. Minister ponadto poinformował, że skierował pismo do KOWR w sprawie lepszego planowania dochodów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Oczekujemy jeszcze na informację Ministra Finansów o sposobie realizacji omówionego wcześniej wniosku *de lege ferenda*.

Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję również.

Czy któryś z przedstawicieli agencji chciałby zabrać głos? Czy wystarczy to, co powiedział minister?

Wystarczy, dziękuję.

Otwieram debatę.

Kto z przybyłych gości chciałby zadać pytanie?

Nie widzę.

Pani przewodnicząca Niedziela, bardzo proszę.

Posel Dorota Niedziela (PO-KO):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, chciałam doprecyzować właściwie wątpliwości NIK.

Państwo zwrócili uwagę na to, że programowanie dochodów w KOWR dosyć mocno szwankuje. Jak pan myśli, jaki jest powód, że tak bardzo niedoszacowane są wyniki?

Nie jest to nowa instytucja, która ma dochody z nowego sposobu pozyskiwania a więc szacowanie powinno być znane. Skąd wynikają takie różnice w szacowaniu i w dochodach?

To pierwsze pytanie a zaraz zadam drugie.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi NIK Waldemar Wojnicz:

Dziękuję.

Pani przewodnicząca, najbardziej nasuwa się na myśl problem szacowania sprzedaży gruntów przez KOWR w tym okresie, jak również szacowania opłat z tytułu dzierżaw i odpłatnego korzystania z mienia. W wyjaśnieniach pracownicy KOWR wskazywali zresztą, że w tym obszarze mają największy problem z szacowaniem dochodów.

Nie stanowi to rażącego naruszenia jakiegokolwiek prawa, ale wskazuje na potrzebę...

Posel Dorota Niedziela (PO-KO):

Przeanalizowania.

Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi NIK Waldemar Wojnicz:

Przynajmniej, przeanalizowania sprawy, bo sprzedaż ziemi jednak miała miejsce, pomimo pewnych ograniczeń, które zresztą też w odrębnej informacji NIK przedstawialiśmy i ocenialiśmy problem. Niedawno również przesłaliśmy informację na ten temat Wysockiej Komisji, była to informacja o wynikach kontroli obrotu nieruchomościami rolnymi.

Czy można doskonalic szacowanie?

Naszym zdaniem zawsze trzeba coś doskonalic, ulepszac kazde narzedzia. Natomiast, skoro dzieje sie tak juz trzeci rok z rzędu, wiec w tej chwili juz dosc stanowczo wskazalismsy na te kwestie, ale – tak jak powiedzialem – pan minister wystapil do Dyrektora Generalnego KOWR w omawianej sprawie. Zakladam, ze pojawiaja sie juz doskonalsze narzedzia szacowania dochodow.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Posel Dorota Niedziela (PO-KO):

Dziękuję.

Mam jeszcze szczegolowe pytanie a mianowicie chodzi mi o informacje, dotyczaca wykonania budzetu przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Spolecznego.

Na str. 8 dokumentu, który dostalismy, mamy wydatki budzetu panstwa i, dwiema decyzjami – z 12 wrzesnia i 18 grudnia, prezes KRUS na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, z uwagi na nadmiar posiadanych srodkow, dokonol blokady wydatkow czesci 72 – KRUS na łączną kwotę 468 tys. zł, z tego w rozdziale 75305 – Fundusz emerytalno-rentowy itd.

Moje pytanie do przedstawicieli KRUS: skad wzily sie takie nadwyzki w wysokosci 468 tys. zł, jest to prawie pol miliona złotych? Skad wzyla sie taka koniecznosc, ze srodki trzeba bylo oddac?

Czy ktos moglby mi to wytumaczyc, bo nie umiem rozczytac.

Podsekretarz stanu w MRiRW Rafał Romanowski:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, jezeli chodzi o budzet KRUS to jest on w czesci Ministra Finansow i w przedstawionym sprawozdaniu nie ma tej informacji. Ale, jezeli pani przewodnicząca sobie zyczy, to w formie pisemnej jak najbardziej odniesiemy sie do tej czesci i odpowiemy pani przewodniczącej.

Posel Dorota Niedziela (PO-KO):

Bardzo przepraszam, po prostu mam informacje z NIK, ktora zostala przyslana do naszej Komisji i dlatego zadalam pytanie – myslalam, ze na sali jest przedstawiciel KRUS.

OK, jeszcze jedno pytanie – do pana ministra.

Z wydatkow budzetowych, ktore zostaly nam przedstawione wynika, ze – rzeczywiscie – wykonanie budzetu w rozdziale 01022 – Zwalczenie chorob zakaźnych zwierzat oraz badania monitoringowe pozostalosci chemicznych i biologicznych w tkankach zwierzat i produktach pochodzenia zwierzecego jest bardzo niskie, bo jest to 41,6% (informacja znajduje sie na str. 9, wydatki budzetowe). W tabelce, w porownaniu danych z pozycji 6 do pozycji 5, czyli wykonanie a budzet po zmianach, jest zaledwie 41%, tak to rozumiem. Skad tak niskie wykonanie?

Zastepca dyrektora Departamentu Finansow MRiRW Aleksandra Szelagowska:

Czy moge odpowiedziec?

Aleksandra Szelagowska, zastepca dyrektora.

Jest to rozdzial, ktory dotyczy badania monitoringowego, realizowanego w naszej czesci budzetowej, sa to tylko i wylacznie badania laboratoryjne, tzw. odwolawcze. Caly budzet zaplanowany na 2018 r. wynosil 184 tys. zł, a wiec to sa tylko i wylacznie drobiazgowe badania. Natomiast wykonanie to 77 tys. zł, bo takie byly potrzeby. Wypegnilismy

100% potrzeb w badaniach laboratoryjnych odwoławczych, stąd też niskie wykonanie w granicach 41%, ale to 41,9% dotyczy kwoty zaplanowanej a więc 184 tys. zł.

Tak, że jest to niewielka kwota, przeznaczona tylko i wyłącznie na badania odwoławcze. Co roku powtarza nam się ta pozycja i faktycznie wykonanie tej pozycji budżetowej jest co roku niewielkie, ale dla pewności zawsze planujemy tam wydatki, żeby można było je zrealizować, kiedy będzie taka potrzeba.

Dziękuję.

Poseł Dorota Niedziela (PO-KO):

Tak, pani dyrektor, ale chciałam dopytać.

Rozumiem, że skoro jest taki punkt i rozdział w budżecie, z którego środki nie są wykorzystywane to, czy nie można włączyć tych pieniędzy do ogólnej puli zwalczania chorób zakaźnych i monitorowania? W ogólnej puli co roku brakuje środków (i to dużych, milionowych sum) i trzeba je przerzucać z rezerwy. A więc tworzenie dodatkowego punktu, który jest tak mało wykorzystany, mógłby być zapisany jako... bo rozumiem, że są to pieniądze tylko na badania odwoławcze, bo to nie jest wyraźnie napisane. Tylko na badania odwoławcze, tak?

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelałowska:

Tak.

Trzeba dodać, że to jest taki problem, iż z rezerwy celowej uruchamiamy środki dla wojewódzkich i powiatowych inspekcji a to jest dla naszej inspekcji. W związku z tym, są to środki dla naszych jednostek budżetowych, będących pod nadzorem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi i dlatego to jest trochę bardziej skomplikowane.

Na wszelki wypadek, żeby później nie uruchamiać środków z rezerwy celowej na rzecz Głównego Inspektoratu Weterynarii, dlatego trzymamy tę niewielką pozycję budżetową w swoich środkach w części 32, nie przeznaczając jej na część 85 dla wojewodów.

Poseł Dorota Niedziela (PO-KO):

Dziękuję za to wyjaśnienie.

Mam jeszcze jedno pytanie.

Na str. 22 mamy pomoc finansową w formie nieodpłatnej pożyczki dla producentów świń z terenów zagrożonych afrykańskim pomorem świń na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych. Mieliśmy na ten cel 3000 tys. zł. Znając sytuację, ciężką sytuację producentów i wiedząc, jak wiele jest spraw i problemów z rzeczywistym uzyskaniem pomocy (są to kwestie często poruszane na posiedzeniach naszej Komisji) trochę dziwne wydaje się, że zadania zostały wykonane tylko w wysokości 2700 tys. zł. Zostały zrealizowane w kwocie 2700 tys. zł i tym samym środki w wysokości 1900 tys. zł z ARIMR zostały zwrócone.

Proszę mi wytłumaczyć, co było przyczyną, że jednak – przy tak dużych potrzebach – instrument nie został wykorzystany i, w zasadzie, musieliśmy zwrócić 2000 tys. zł?

Nie wierzę, że nie było chętnych. Czy były problemy proceduralne, czy to kwestia czasu tworzenia programów? Z całej puli zwróciliśmy prawie 2000 tys. zł i jest to trochę dziwne.

Dane są na str. 22.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelałowska:

Może odpowiem inaczej.

Producenci z terenów objętych ASF wykorzystali w 2018 r. głównie pomoc w formie nieoprocentowanej pożyczki, udzielanej na sfinansowanie zobowiązań cywilnoprawnych dla producentów świń. Z tego tytułu, praktycznie wykorzystali wszelkie możliwości, jakie dawała im agencja i limity dla gospodarstwa rolnego z terenów objętych ASF na pomoc *de minimis*, bo w takiej formule były udzielane wspomniane pożyczki.

Na tę formę pomocy zabezpieczono w 2018 r. w agencji restrukturyzacji 71 500 tys. zł, a wykonanie wyniosło 63 144 tys. zł. Praktycznie to stanowiło główną pomoc dla producentów świń: otrzymanie nieoprocentowanej pożyczki na zobowiązania cywilnoprawne. W praktyce jest to odpowiedź na pytanie.

Natomiast, przyczyna niewykorzystania w pełni poprzednich zobowiązań z 2017 r. wynikała z zarejestrowanych wniosków w 2017 r. i realizacji w 2018 r. tylko zobowiązań, natomiast w 2018 r. główną pomocą w związku z ASF były nieoprocentowane pożyczki z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych.

Pod zobowiązaniami cywilnoprawnymi głównie kryją się kredyty, zaciągane przez gospodarstwa produkujące świnię; zobowiązania niemożliwe do spłacenia z powodu braku produkcji i dlatego agencja udzielała pożyczek. Była to pomoc, tak jak powiedziałam, udzielana w formule *de minimis* i do kwoty możliwości gospodarstw rolnych wszystkie wnioski były zrealizowane.

Posel Dorota Niedziela (PO-KO):

Nie jestem ekonomistką, więc bardzo przepraszam, jeżeli pytanie będzie naiwne czy niecelowe, ale nadal nie rozumiem.

Czyli, skoro rolnicy (producenci rolni trzody chlewnej) głównie skorzystali z pomocy *de minimis* to, na jaki cel były przeznaczone niewykorzystane 2000 tys. zł?

Tego nie zrozumiałam.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelałowska:

Może to jest informacja, która powinna być czytana łącznie – program 2017 r. i 2018 r. W 2018 r. mieliśmy pożyczki na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych i ta pomoc została wykorzystana, tak jak powiedziałam, w wysokości 63 100 tys. zł przy planie 71 500 tys. zł.

Natomiast poprzednia pomoc, którą mamy na str. 22, dotyczy 3000 tys. zł i wykonanie nastąpiło w kwocie 2715 tys. zł. Są to zobowiązania, płacone z poprzedniego programu, z roku 2017.

Tak, że tutaj mamy zazębiające się programy i stąd, przy raportowaniu, powinniśmy posługiwać się rokiem 2018, czyli pomocą udzielaną i zaplanowaną na 2018 r., w kwocie wynoszącej 71 500 tys. zł.

Posel Dorota Niedziela (PO-KO):

Czyli 3000 tys. zł były przeznaczone na zobowiązania z 2017 r.?

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelałowska:

Na stare zobowiązania, tak.

Posel Dorota Niedziela (PO-KO):

Środki nie zostały wykorzystane, ponieważ...

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelałowska:

Nie zostały wykorzystane, ponieważ nie było...

Posel Dorota Niedziela (PO-KO):

...ponieważ były przeszacowane, jeżeli chodzi o ilość.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelałowska:

To znaczy zabezpieczyliśmy wszystkie wnioski...

Posel Dorota Niedziela (PO-KO):

Więcej, OK.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelałowska:

...na zobowiązania, ale nie mogły być zrealizowane ze względu na to, że nie wszystkie wnioski zakwalifikowały się do pomocy. Było zabezpieczenie w 100%. Ponadto również w 100% zostały wykorzystane i zostały wypłacone wszystkie możliwe pomoce w 2018 r. z zaplanowanej kwoty 71 500 tys. zł.

Natomiast dodam, żeby nie było wrażenia, że jakiegokolwiek środki z agencji restrukturyzacji nie zostały wykorzystane – otóż, w momencie, gdy pojawiają się jakiegokolwiek oszczędności w poszczególnych pozycjach planu finansowego ARiMR to natychmiast, za zgodą sejmowej Komisji Finansów Publicznych, przenosimy planowane wydatki na inne cele. Robimy tak po to, żeby można było wykorzystać środki w 100%.

W zeszłym roku, jak państwo pamiętacie, wszystkie wolne środki, pozostające w różnych pozycjach planu finansowego agencji, były wykorzystywane na pomoc suszową. Tak, że plan finansowy został wyciszczony w 100% – z tym, że oczywiście część wydatków poszła na wydatki niewygasające po to, żeby można było sfinansować wszystkie wnioski pomocy suszowej.

Dziękuję.

Poseł Dorota Niedziela (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Kto jeszcze chciałby zabrać głos w sprawie budżetu?

Nie widzę, w takim razie...

Bardzo proszę.

Poseł Dorota Niedziela (PO-KO):

Jeszcze jedno pytanie, pani dyrektor, jeżeli można.

Ta sama sytuacja wykorzystania tylko w 58% jest na str. 4, w rozdziale 01036 – Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich. Tutaj też jest...

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelałowska:

Przepraszam, na str. 4 są dochody.

Poseł Dorota Niedziela (PO-KO):

Proszę?

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelałowska:

Na str. 4 są dochody.

Poseł Dorota Niedziela (PO-KO):

Dochody, tak.

W tej pozycji jest tylko 58% wykonania. Skąd wynika tak niski procent wykonania?

Wszystkie inne pozycje mają ponad 100%, 200%, a tu jest 58%.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelałowska:

Były niższe zwroty w stosunku do planowanych, jeśli chodzi o niesłusznie wypłacone kwoty pomocy.

Co roku Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa planuje częściowo zwroty niewłaściwie wydatkowanych środków na pomoc w ramach WPR i szacuje, jakie mogą to być zwroty od rolników. Okazało się, że decyzje co do windykacji były w niższych kwotach niż te, które zostały zaplanowane.

Tak, że to jest jedyna przyczyna, która spowodowała niższe dochody w części dotyczącej ARiMR.

Poseł Dorota Niedziela (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

W takim razie jeszcze bardzo chciałabym przypomnieć i prosić o informację dotyczącą kwestii, o którą na początku pytałam, czyli o zwrot 468 tys. zł z KRUS. Jeżeli można to na piśmie.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelałowska:

Tak.

Nie wiem, czy wczoraj na posiedzeniu komisji rodziny nie było o tym mowy, dlatego, że wczoraj był przyjmowany budżet KRUS.

Poseł Dorota Niedziela (PO-KO):

Bardzo się cieszę, że była o tym mowa, ale ja nie jestem członkiem komisji rodziny...

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelałowska:

Oczywiście, damy odpowiedź.

Posel Dorota Niedziela (PO-KO):

A więc bardzo proszę o pisemną informację.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Pan Bustowski, ma pan trzy minuty.

Przewodniczący Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni” Marcin Bustowski:

Szanowni państwo, kilka słów odnośnie do budżetu.

Widzimy, że w zeszłym roku środki nie zostały wydatkowane. Środki wróciły, są przesuwane. Zgodnie z interpelacją pani Krawczyk i odpowiedzią ministra rolnictwa, straty suszowe w roku 2018 wynoszą 8 500 000 tys. zł, państwo wypłaciliście 2 300 000 tys. zł – susza w kieszeni polskich rolników to ponad 6 000 000 tys. zł. Dzisiaj mamy do czynienia z zadłużeniem polskiego rolnictwa.

Jak państwo przewidują przesunięcia środków budżetowych, niewykorzystanych w 2018 r., na 2019 r.? A także pytam, jakie są już teraz założenia w kwestii zabezpieczenia środków budżetowych, ponieważ IUNG podaje różne straty w różnych uprawach? Ale państwo nie podajecie i IUNG nie podaje strat w uprawach trwałych użytków zielonych.

W związku z powyższym pytam, jaka jest forma przesunięcia środków na zabezpieczenie paszowe dla hodowców bydła?

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Jeszcze pani przewodnicząca Niedziela.

Posel Dorota Niedziela (PO-KO):

Chciałam dołączyć się do przedstawionego pytania, ponieważ rozpatrujemy wykonanie budżetu.

Pani dyrektor mówiła, że wszystkie możliwe środki zostały skomasowane do wypłaty odszkodowań. Stąd moje pytanie: czy jakiegokolwiek oszczędności z wykonania budżetu są zabezpieczone właśnie na taką ewentualność, czyli na możliwości, a właściwie potrzeby, zareagowania na suszę w 2019 r.? Czy macie państwo przeznaczone oszczędności i w jakich działach?

Jak wynika z tego, co wiemy i co widzieliśmy, a także z dokumentów, które do nas dotarły w trakcie wcześniejszych posiedzeń, to widzimy, że ministerstwo tnie bardzo mocno wydatki m.in. na wieloletnie programy rolnicze – tylko z tych programów jest prawie 48 000 tys. zł, czy 47 000 tys. zł, cięć.

Pytanie: czy pieniądze z cięć programów będą przeznaczone na ewentualne pokrycie strat suszowych czy klęsk żywiołowych w 2019 r.?

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś chciałby zadać pytanie?

Przewodniczący ZZRR „Solidarni” Marcin Bustowski:

Ja mam pytanie.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo proszę.

Przewodniczący ZZRR „Solidarni” Marcin Bustowski:

Chciałbym zadać pytanie, które kieruję do pani Szelażowskiej, a mianowicie pytam: w jaki sposób, na dzień dzisiejszy, jest realizowana ustawa w kwestii dotyczącej restrukturyzacji zadłużonych gospodarstw rolnych? Ile wniosków złożonych przez rolników w ramach restrukturyzacji zadłużonych gospodarstw rolnych, na dzień dzisiejszy zrealizował KOWR z budżetu w 2018 r. – zgodnie z już przyjętą ustawą, o której wiemy, że nie ma jeszcze notyfikacji? A także pytam, w jakiej wysokości przewidujecie państwo zabezpieczenie środków w budżecie na realizację wniosków?

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o odpowiedź.

Podsekretarz stanu w MRiRW Rafał Romanowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, wcześniej przedstawiałem informację, dotyczącą rozporządzenia Rady Ministrów z 14 grudnia 2018 r. w sprawie budżetu państwa i wydatków, które w roku 2018 nie wygasają z upływem roku budżetowego.

W części 32 – Rolnictwo, w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo były to środki w kwocie 584 tys. zł, z tego, w rozdziale 01032 – Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa w kwocie 150 tys. zł, w rozdziale 01095 – Pozostała działalność w kwocie 434 tys. zł.

W części 33 – Rozwój wsi, dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo w kwocie 890 204 tys. zł, w rozdziale 01024 – Działalność Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w kwocie 1900 tys. zł, natomiast w rozdziale 010027 – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa są to środki w kwocie 888 304 tys. zł.

Wynikało to z bardzo prostej przyczyny, dlatego że w listopadzie 2018 r. wykonaliśmy tzw. pomoc publiczną, pomoc *de minimis*, nie mogliśmy wypłacać tzw. pomocy suszowej. Dopiero po przyznaniu kolejnego limitu na 2019 r., pozostała część ze środków niewygaśniętych (do wartości 2 078 000 tys. zł) została dopłacona, w pierwszym roku był to 1 300 000 tys. zł, w 2019 r. pozostała część została wypłacona rolnikom.

Natomiast, jeżeli chodzi o oszczędności niewygasające z roku 2018 z przeznaczeniem np. na pomoc ze względu na negatywne zjawiska atmosferyczne w roku bieżącym to taka sytuacja nie ma prawa mieć miejsca ani zgodnie z rozporządzeniem, ani zgodnie z ustawą budżetową na rok 2019. Jeżeli taka sytuacja będzie miała miejsce to, oczywiście, po stosownym rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów pomoc będzie skierowana.

Wczoraj, pan minister Ardanowski powiedział jednoznacznie, że wnieśliśmy do wojewodów o cotygodniowe raportowanie do centrum zarządzania kryzysowego ministra właściwego do spraw rolnictwa, jeżeli chodzi o negatywne zjawiska atmosferyczne. Wojewodowie, powołują na wniosek samorządów, komisje szacujące straty. Na tej podstawie będziemy kierować konkretne działania, konkretne stawki, jeżeli chodzi o pomoc czy to suszową, czy inną, ponieważ nie mówimy w roku bieżącym tylko i wyłącznie o suszy, ale mówimy o pozostałych negatywnych zjawiskach atmosferycznych typu gradobicie, ulewne deszcze, bo też mamy tego typu przypadki i jest ich coraz więcej.

Jeżeli chodzi o restrukturyzację zadłużenia to, oczywiście, decyzja pozostaje, póki co, w gestii Komisji Europejskiej. Mamy kolejne zapytanie, dotyczące właśnie ustawy, jeżeli chodzi o restrukturyzację. Zgodnie z OSR (ocena skutków regulacji) w ustawie było przeznaczonych 200 000 tys. zł na ten cel, na chwilę obecną w KOWR są wnioski opiewające na 102 000 tys. zł. Jeżeli będzie decyzja KE uznająca program to wtedy będziemy mogli mówić o konkretnym rozpatrywaniu wniosków i o naborach wniosków.

Działanie, które jest dostępne na chwilę obecną (jest to jedno z działań realizowanych przez KOWR, które nie wymaga notyfikacji w KE) to jest działanie dotyczące przejmowania prawa własności nieruchomości na rzecz KOWR poprzez spłatę zobowiązań gospodarstw.

Przewodniczący ZZRR „Solidarni” Marcin Bustowski:

Czy można jeszcze *ad vocem*?

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo proszę.

Przewodniczący ZZRR „Solidarni” Marcin Bustowski:

Szanowny panie ministrze, zadałem konkretne pytanie.

Zgodnie z odpowiedzią ministra rolnictwa na interpelację pani Krawczyk, mamy straty na poziomie 8 500 000 tys. zł, wypłaciliście państwo 2 300 000 tys. zł a więc susza w portfelach rolników wynosi ponad 6 000 000 tys. zł.

Po drugie – mija się pan z prawdą w kwestii realizacji 101 000 tys. czy 110 000 tys. złożonych wniosków w ramach KOWR, ponieważ – zgodnie z ustawą – zadłużenia wobec KOWR nie mogą być realizowane i wszystkie wnioski czy składający te 32 wnioski

otrzymali odpowiedź, że wnioski nie mogą być zrealizowane. Nawet mój kolega złożył 170 stron wniosku w woj. dolnośląskim, dwa wnioski i dwa wnioski zostały odrzucone. A więc proszę przestać opowiadać bajki.

Chcemy konkretnie wiedzieć, jak będzie, ponieważ firmy windykacyjne na dzień dzisiejszy wjeżdżają do gospodarstw rolnych i zabierają maszyny rolnicze. Wiceprezes Związku Banków Polskich pan Bańka mówi, że oni nie będą czekali, ponieważ rząd nie realizuje żadnej kwestii pomocowej. Można powiedzieć, że mamy większą aferę niż Amber Gold w kwestii odbierania rolnikom maszyn rolniczych na przewłaszczenie. Na to zezwoliła agencja restrukturyzacji, zezwolił minister Zarudzki, którego od dwóch lat o tym fakcie informuję. Najwyższa Izba Kontroli powinna wejść z kontrolą i Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Państwo siedzicie sobie w ministerstwie w chłodzie a rolnikom zabierane są zagraniczne maszyny, które były dofinansowane w ramach programów pomocowych.

Wszystkie maszyny wywożone są do Grójca i są sprzedawane za pół ceny. W trakcie postępowań egzekucyjnych dotyczących opisu i oszacowania maszyn rolniczych dochodzi do jawnego złamania prawa, ponieważ rolnik nie wie, gdzie jest wywieziona maszyna. Rolnik jest pozbawiony możliwości złożenia protestu do opisu oszacowania maszyny.

Proszę pana, maszyny są sprzedawane w układzie mafijnym za 50% wartości a VAT nie jest odprowadzany (przez Siemens Finance, De Lage Landen i inne spółki) do budżetu państwa. Afera jest większa niż Amber Gold. W tej sprawie powinna powstać sejmowa komisja śledcza.

Dlaczego pozwoliliście państwo w ramach PROW na restrukturyzację w ramach młodego rolnika, w ramach modernizacji gospodarstw rolnych na umowy na przewłaszczenie? O tym mówi pani prezes Fajger, o tym mówił pan prezes Nowakowski, minister Zarudzki – wszyscy państwo o tym wiecie i pozwoliliście państwo na taki mechanizm okradania polskiego rolnika.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo, dziękuję bardzo.

Czy ministerstwo będzie chciało zabrać głos?

Podsekretarz stanu w MRiRW Rafał Romanowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, tak jak pan przewodniczący Bustowski przedstawił sprawę... co prawda, mówimy o sprawozdawczości odnośnie do wykonania budżetu za rok 2018, ale – jeżeli pan przewodniczący ma tego typu informacje, dotyczące przebiegu działalności poszczególnych podmiotów gospodarczych, różnego typu spółek to proponowałbym w tej sprawie złożenie stosownego doniesienia do organów ścigania w tym zakresie. Myślę, że byłoby to najlepsze rozwiązanie.

Ja nie znam dokładnie sytuacji, ale myślę, że chodzi o tzw. leasing i w tym wypadku tego typu sytuacje z przewłaszczeniem, niestety, mogą się zdarzać, ale – tylko i wyłącznie – interpretuję sprawę na podstawie wypowiedzi pana przewodniczącego Bustowskiego.

Natomiast wracając do kwoty pomocy suszowej wypłaconej w 2018 r. z przeniesieniem z „niewygasów” na 2019 r. to, tak jak państwo doskonale pamiętacie, że rozporządzenie dotyczące tego zakresu było rozebrane na czynniki pierwsze. Był wypłacony zakres pomocy powyżej strat 30% i kolejna stawka była powyżej 70%. Pan przewodniczący podaje informację, że straty suszowe wyniosły ponad 8 000 000 tys. zł, niektóre organizacje podają informację, że straty wyniosły ponad 1 500 000 tys. zł. A więc nie dyskutujemy na temat informacji, podawanych przez różne instytucje, liczące na swój sposób straty suszowe w 2018 r. My przedstawiamy konkretne fakty, dotyczące konkretnej pomocy wypłaconej z budżetu państwa.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję.

Pani przewodnicząca.

Poseł Dorota Niedziela (PO-KO):

Panie ministrze, w odpowiedzi na interpelację (od pana ministra, podpisanej przez ministra) jest informacja pochodząca z danych ministerstwa i z komisji szacujących – nawia-

sem mówiąc, autorka interpelacji siedzi w tej chwili na sali. Nie jest to tak, że komuś podoba się szacowanie czy się nie podoba lub podoba się czy nie sposób, w jaki ktoś szacuje. To jest tak, że informacje, które podał pan Bustowski (a poprzez interpelację uzyskała je pani poseł Krawczyk) mówią o tym, iż państwo, czyli ministerstwo rolnictwa, szacuje straty na około 8 500 000 tys. zł a wypłacona pomoc suszowa wynosi 2 200 000 tys. zł, ponad 6 000 000 tys. zł kosztów suszy ponieśli rolnicy i konsumenci. To po prostu zostało na rynku. A więc proszę... to jest prosta odpowiedź.

Może pani poseł Krawczyk się wypowie, ale informacja nie jest zaczerpnięta z żadnych innych źródeł, tylko z rządowych informacji, które przyszły w elektronicznym systemie informacji jako odpowiedź na interpelację posła.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję.

Przewodniczący ZZRR „Solidarni” Marcin Bustowski:

Czy ja jeszcze mogę coś powiedzieć na temat...

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Nie, nie, rozmawiamy o budżecie.

Szanowni państwo, zamykam dyskusję.

Chciałem zapytać, czy ktoś jest przeciwko przyjęciu projektu opinii dla Komisji Finansów Publicznych?

Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja uchwaliła opinię dla Komisji Finansów Publicznych.

Przystępujemy do wyboru posła, który przedstawi tę opinię Komisji Finansów Publicznych.

Bardzo proszę.

Poseł Robert Telus (PiS):

Proponuję posła Jerzego Małeckiego.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Czy pan poseł wyraża zgodę?

Głos z sali:

Nie ma go, ale wyrażał zgodę.

Poseł Robert Telus (PiS):

Wyrażał zgodę.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dobrze, bardzo dobrze.

Czy ktoś jest przeciwko?

Poseł Jerzy Małecki (PiS):

Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jest przeciwko kandydaturze?

Nie widzę.

Teraz mamy sprawy różne.

Już, panie pośle. Jako pierwszy chciałem złożyć wniosek formalny, aby Komisja na najbliższym posiedzeniu Sejmu przystąpiła do uchwalenia ustawy o umowach kontraktacyjnych, chciałbym krótko uzasadnić wniosek.

Od kilku lat mówimy o tym, że w ramach umów z rolnikami (a właściwie – w związku z brakiem umów z rolnikami) produkującymi owoce miękkie czy jabłka, ponoszą oni ogromne straty. Przystępując do produkcji zupełnie nie wiedzą, czy owoc swojej ciężkiej pracy będą mogli sprzedać, a jeżeli tak to w jakiej cenie. Co roku słyszymy o tym, że rolnicy sprzedają swoje produkty znacznie poniżej kosztów produkcji.

Od rolników wiemy o tym, że jeździli do ministerstwa i od lutego jest już ustalony, uzgodniony projekt. Projekt miał być złożony tak, abyśmy mogli ustawę przyjąć przed okresem skupów. Niestety, już zaczęto skupować owoce w niezadawalającej rolników cenie.

Dlatego też wydaje mi się, że jako Komisja na najbliższym posiedzeniu Sejmu powinniśmy przyjąć projekt i szybko przeprocedować, żeby uratować to, co jeszcze się uda.

Pani przewodnicząca.

Posel Dorota Niedziela (PO-KO):

W związku z wnioskiem formalnym pana przewodniczącego, chciałam złożyć zapytanie w trybie art. 157, czyli chodzi o odpowiedź na najbliższym posiedzeniu – rozumiem, że nie będzie to dzisiaj.

Proszę o informację, na jakim etapie legislacyjnym znajduje się ustawa, bo oprócz tego, że będziemy wnioskować o to, żebyśmy rzeczywiście mogli przejść do procedowania to chciałabym wiedzieć, na jakim etapie prac znajduje się ustawa, o której mówił pan przewodniczący?

A poza tym, jeśli mogę skorzystać z okazji, to pod koniec kadencji chciałam przywitać wśród posłów pana posła Walkowskiego, który dołączył do naszej Komisji.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Pan przewodniczący.

Posel Robert Telus (PiS):

Oczywiście, jeżeli chodzi o wniosek to nie bardzo rozumiem – czy pan przewodniczący zgłasza wniosek formalny, żeby Komisja przygotowała ustawę? Jeżeli Komisja będzie przygotowywała to wiadomo, że to będzie trwało, bo inaczej być nie może, jeżeli ma być to projekt komisyjny.

Droży państwo, jest informacja z zeszłego tygodnia, że minister rolnictwa przygotował taką ustawę – ustawa jest przygotowana, w tej chwili jest procedowana w rządzie.

Myślę, że jest to tylko i wyłącznie wybieg przedwyborczy pana przewodniczącego, żeby pokazać, jak bardzo mocno pan przewodniczący jest za ustawą.

Ustawa będzie procedowana. Myślę, że wniosek pani przewodniczącej, żeby zapytać ministerstwo o to, na jakim etapie jest projekt, jest dobrym wnioskiem i w tym kierunku możemy iść, ale oczywiście nie procedować jako Komisja, bo nawet nie zdążylibyśmy przygotować ustawy w bieżącej kadencji a nie tylko na tym posiedzeniu Sejmu.

Ustawa jest przygotowana i myślę, że będziemy szli w tym kierunku, żeby ustawa weszła pod procedowanie.

Oczywiście, problem znamy i wiemy, że jest to bardzo poważny problem. A ponadto mamy informacje, bo dotarły do nas pisma z wielu firm przetwórczych, które są przeciwko ustawie, bo ustawa broni sadowników, rolników. Natomiast firmy do tej pory często wykorzystywały pozycję sadowników i ogrodników na rynku i dlatego są przeciwko planowanej ustawie.

Ustawa będzie procedowana.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Panie pośle, nie chciałbym... na posiedzeniach naszej Komisji bardzo mało uprawialiśmy *stricte* polityki a działaliśmy bardzo merytorycznie. Mam przed sobą podpisy 49 rolników z miejscowości Boby, gdzie było spotkanie. Rolnicy podpisali się pod pismem z żądaniem niezwłocznego uchwalenia ustawy o umowach kontraktacyjnych.

Panie pośle, ustawa jest uzgodniona przez stronę społeczną i ministerstwo. Jeżeli ustawa jest uzgodniona to projekt jest przygotowany, tylko trzeba zacząć go procedować. Była obietnica ministerstwa, że projekt już w lutym będzie przygotowany i będzie procedowany, mamy koniec czerwca. A więc tu nie ma problemu.

Jeszcze pani przewodnicząca Niedziela.

Poseł Dorota Niedziela (PO-KO):

Chciałam tylko przypomnieć panu posłowi, że skoro ministerstwo ma problem z wprowadzeniem ustawy to Komisja może ją przyjąć jako projekt poselski. Mamy szybką ścieżkę, procedowaliśmy już w obecnym Sejmie ustawy przez jedną noc. Nie widzę problemu, żeby przeprocedować ustawę jako projekt poselski, bardzo szybko i w krótkim czasie.

Sądzę, że stąd wynika wniosek pana przewodniczącego.

Jak wiemy, ponieważ projekt jest gotowy i jest skonsultowany, więc – jeżeli ministerstwo ma problem i nie radzi sobie z przeforsowaniem projektu to możemy go przejąć jako Komisja i przedstawić jako projekt komisyjny, projekt wszystkich posłów komisji rolnictwa.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Pan przewodniczący.

Poseł Robert Telus (PiS):

Jeżeli będzie taka potrzeba to będzie projekt poselski. Poradzimy sobie, pani przewodnicząca. Jesteśmy przygotowani i tak, jak powiedziałem, projekt jest gotowy. W tej chwili są tylko jeszcze ostateczne uzgodnienia.

Proszę nie mówić, że wszystko jest uzgodnione, bo projekt jeszcze do końca nie jest uzgodniony i dlatego nad nim pracujemy. Projekt będzie bardzo szybko realizowany, bo wiemy, jak bardzo jest potrzebny.

Jeszcze raz pytam: czy to jest wniosek formalny, żeby to był projekt komisyjny?

Jeżeli projekt ma być komisyjny to trzeba go, po prostu, zrobić – a takiego projektu Komisja nie ma.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Panie przewodniczący, odpowiedziałem w prosty sposób: jest przygotowany projekt przez stronę społeczną i ministerstwo. A więc jeżeli gotowy projekt nie może przejść przez Radę Ministrów to będzie procedowany.

Poddajmy wniosek pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów...

Podsekretarz stanu w MRiRW Rafał Romanowski:

Panie przewodniczący, ja tylko dwa słowa gwoli wyjaśnienia.

Do 28 czerwca, czyli za półtorej doby, minie termin składania uwag do Komitetu Stałego, jeżeli chodzi o ten projekt ustawy. Na kolejnym posiedzeniu Komitetu Stałego, czyli w następnym tygodniu, ów projekt ustawy stanie na posiedzeniu Komitetu Stałego Rady Ministrów a następnie przejdzie do Rady Ministrów.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję.

Panie ministrze, skupy już ruszyły, agrest jest kupowany po 30 groszy a więc rolnicy mogą być zaniepokojeni, jeżeli ustawa, która od lutego jest uzgodniona, do dzisiaj jest nieprzygotowana.

Tak jak powiedziałem, jeżeli byłaby zgoda to możemy przyjąć projekt, jeżeli jest on dobrym projektem, na najbliższym posiedzeniu Sejmu. Chodzi o to, żeby nie czekać.

Przystępujemy do głosowania.

Szanowni państwo, bardzo proszę o podniesienie ręki przez osoby, które popierają mój wniosek, aby na najbliższym posiedzeniu Sejmu przystąpić do procedowania ustawy o umowach kontraktacyjnych.

Dziękuję.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Agnieszka Jasińska:

7 posłów za, 8 przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Wniosek został odrzucony.

Jeszcze pan przewodniczący.

Posel Robert Telus (PiS):

Oczywiście, że nie jest to głosowanie przeciwko temu, żeby na najbliższym posiedzeniu Sejmu była procedowana ustawa, jest to głosowanie przeciwko procedurze, którą pan zaproponował.

Pan przewodniczący zaproponował taką procedurę, że weźmie projekt rządowy i zrobimy go w Komisji. Będziemy nad nim procedować, jeżeli Rada Ministrów przyjmie go na najbliższym posiedzeniu a, najprawdopodobniej, przyjmie i będziemy procedować projekt.

Tylko sposób, który pan zaproponował, jest po prostu sposobem populistycznym.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Populistyczne jest takie mówienie, panie pośle.

Miałem nie zabierać głosu, bo zrozumiałem, co powiedział pan minister.

Populistyczne jest to, że opowiada się rolnikom od lutego, iż będzie przyjęty projekt ustawy i owoce miękkie będą sprzedawane w godziwych cenach a mamy w tej chwili koniec czerwca i owoce są sprzedawane po 30 groszy. To jest niegodziwością. A więc bardzo prosilibym, żeby nie mieszać faktów i nie robić na posiedzeniu, po prostu, taniej polityki.

Pani przewodnicząca.

Posel Dorota Niedziela (PO-KO):

Chciałam przypomnieć interpelację, o której mówił pan Bustowski. Mam oczywiście wydrukowaną odpowiedź na interpelację, przeczytam fragment, żeby pan minister wiedział.

„Szkody powstałe w wyniku suszy w 2018 r. zostały oszacowane w skali kraju w wysokości 8,58 mld zł, w tym w województwie dolnośląskim w wysokości 520 mln zł”.

To jest odnośnie do...

Ale panie pośle, bardzo proszę, chciałam tylko pokazać panu ministrowi, że straty są oszacowane i informacja pochodzi z odpowiedzi na interpelację – to po pierwsze.

Po drugie – panie pośle, mówimy o tym, że przez trzy lata pan nam przynosił projekty poselskie, które były projektami napisanymi w ministerstwie i dzięki temu, że były przedstawiane jako poselskie, szły szybką ścieżką legislacyjną, bez dodatkowych konsultacji.

Chcemy tylko pokazać, że jeżeli państwo nie radzicie sobie z konsultacjami wewnętrznymi, międzyresortowymi, w Komitecie Stałym i ustawa utknęła oraz nie zdążyła być wprowadzona przed okresem skupowym to my chcemy, jako Komisja, pomóc. Wszyscy posłowie z komisji rolnictwa będą procedowali w szybkiej ścieżce, przejmując tę właśnie ustawę – i o tym mówił pan przewodniczący.

Nikt nie będzie wynajdował koła, nikt nie będzie udawał, że nie jest tak, iż pan często przejmuje ustawy, napisane w ministerstwie, po to tylko, żeby je szybko przeprowadzić bez konsultacji. Skoro są konsultacje i dalej sobie państwo nie radzicie, stąd wniosek, że komisja rolnictwa przejmie tę ustawę i przeprowadzi ją w ciągu trzech ostatnich posiedzeń Sejmu.

Jeśli państwo nie złożycie projektu ustawy na następnym posiedzeniu, które ma się odbyć, przypomnę, w przyszłym tygodniu (a nie złożycie, jeżeli posiedzenie Komitetu Stałego RM jest dopiero później) to następne posiedzenie Sejmu będzie w końcu lipca i potem we wrześniu.

Chce mi pan powiedzieć, że w ciągu jednego posiedzenia pan zdąży przeprowadzić ustawę, jeśli pan przez trzy lata nie zdążył tego zrobić?

O to tylko chodzi, panie pośle, nie jest to żadna polityka. Nie jest to robienie polityki, tylko jest to 40 czy 50 podpisów rolników, którzy domagają się szybkiego procedowania ustawy.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Pan minister chciał zabrać głos.

Podsekretarz stanu w MRiRW Rafał Romanowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ja nie dyskutuję z kwotą wartości 8 000 000 tys. zł – proszę wsłuchać się w słowa, może wrócić do protokołu z dzisiejszego posiedzenia, pani przewodnicząca, może wtedy usłyszałyby pani dokładnie moje słowa. Jak najbardziej, komisje powołane przez wojewodów wyszacowały straty na ponad 8 000 000 tys. zł, jednak przedstawiłem też informację, że rozporządzenie w tym zakresie zostało zmienione tak, żeby pomoc była skierowana i dużo większym strumieniem płynęła do polskich rolników.

Pomoc była wypłacona w dwóch działach. Po raz pierwszy w przedziale 30% do 70% i od 70% wzwyż. Był zmieniony zakres, jeżeli chodzi o straty 30% w gospodarstwie. Jeżeli nie wychodziły straty 30% z gospodarstwa to brało się pod uwagę tylko i wyłącznie zakres produkcji roślinnej w roku 2018. Stąd wzięła się rekordowa pomoc w wysokości ponad 2 000 000 tys. zł.

Wróć do projektów poselskich – pani przewodnicząca, pragnę zaznaczyć, bo pracuję, nadzorowałem departament prawno-legislacyjny i wydaje mi się, że w trakcie bieżącej kadencji projekty poselskie w zakresie ministra właściwego do spraw rolnictwa można byłoby policzyć maksymalnie na palcach jednej ręki, pozostałe były przyjmowane w trybie rządowym.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Proszę, panie pośle.

Poseł Piotr Walkowski (PSL-UED):

Panie przewodniczący, szanowni państwo – dzień dobry, rzeczywiście, witam się po kilku latach przerwy z koleżankami i z kolegami z Komisji oraz z osobami obsługującymi Komisję.

Chciałbym nawiązać do tematu, który spowodowany był dyskusją wokół interpelacji pani poseł Krawczyk.

Otóż, w dniu wczorajszym pojawił się czwarty komunikat monitoringu z Puław. Komunikat wskazuje, że susza już dotkliwie dotknęła 10 województw, przybyło kolejnych kilkadziesiąt gmin. W poprzednich komunikatach stwierdzono, że suszą były dotknięte uprawy roślin jarych, w tej chwili susza dotyka już zbóż ozimych, rzepaku, truskawek, które praktycznie kończą się. Susza praktycznie dotyka też plantacji porzeczek i malin. No i oczywiście dotyka roślin i warzyw, w tym ziemniaków później sianych i nienawadnianych.

Jak w konsekwencji wygląda sytuacja w dużym rejonie?

Przedwczoraj zrobiłem rozpoznanie w Wielkopolsce. W połowie obszaru Wielkopolski kończą się żniwa jęczmienia ozimego i praktycznie jest to, czego nie pamiętam za swojego życia... w tym tygodniu, po dzisiejszym upale, zaczną się żniwa żyta. Będą to żniwa, które za dużo, że tak powiem, pożytku nie przyniosą, ponieważ poza tym, że jest wyrosnięta słoma to są praktycznie plewki, gdyż poza suszą w tym roku dość wcześnie rośliny zostały zaatakowane wysokimi temperaturami i uschły na pniu.

W związku z tym, że dyskutujemy o poprzednim roku to, czy byśmy jeszcze przed wakacjami nie poprosili o przedstawienie raportu, jakie są skutki tegorocznych zjawisk, bo praktycznie od marca były różne zjawiska pogodowe (praktycznie wszystko się nałożyło, poza może olbrzymimi śniegami)? Jak wygląda sytuacja?

Przygotowujemy się do żniw, a może się okazać, że w niektórych rejonach nie będzie czym zapełniać spichlerzy.

Dlatego też zwracam się prezydium, żebyśmy może w najbliższym czasie zajęli się tym tematem.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Jeszcze *ad vocem* pani Dorota Niedziela.

Poseł Dorota Niedziela (PO-KO):

Ad vocem.

Panie ministrze, nie wyobrażam sobie i nie miałabym w ogóle śmiałości nie wsłuchiwać się w głos podsekretarza stanu – wsłuchuję się bardzo dokładnie i z wielką atencją.

Chcę panu zwrócić uwagę, że ja oczywiście wiem, iż pan powiedział, dlaczego była pierwsza i druga część wyplacona; tylko pan stwierdził, że różne są obliczenia, różne są oszacowania a z dokumentów wynika, że szacowania są jednoznaczne – 8 530 000 tys. zł. Musimy przyjąć jakąś sumę. Tą sumą jest kwota, którą posługuję się na podstawie informacji od pana ministra.

Tak, że z pełnym szacunkiem wysłuchuję, nie ośmieliłabym się w ogóle nie wysłuchiwać podsekretarza stanu.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Na tym kończymy...

Przepraszam, przewodniczący Telus.

Poseł Robert Telus (PiS):

W związku z tym, że minister Krzysztof Jurgiel, który ostatnio był wiceprzewodniczącym Komisji rolnictwa, został europosem – przy okazji składamy mu, jako Komisja, serdeczne gratulacje – zrobił się wakant w prezydium.

Dlatego chciałbym zgłosić wniosek formalny, aby uzupełnić skład prezydium komisji rolnictwa – zgłaszam do prezydium Komisji rolnictwa pana posła Ryszarda Bartosika.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Czy pan poseł Ryszard Bartosik wyraża zgodę?

Poseł Ryszard Bartosik (PiS):

Tak, wyrażam.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Czy ktoś jest przeciwko tej kandydaturze?

Nie widzę, jednogłośnie pan poseł został przyjęty jako wiceprzewodniczący.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia.

Dziękuję za uwagę.

Zamykam posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.